នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក-អ.ជ.ស.ជ
ភាគីដាក់ឯកសារ: ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ០៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 03-Sep-2012, 15:14
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ កសចស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ **សាធារណៈ/Public**
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះ
អាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

សំណើតាមវិធាន ៨៧ សុំប្រើប្រាស់ឯកសារក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោលសាក្សី
PHILIP SHORT

ដាក់ដោយ៖

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា
សុន អរុណ
Michiel PESTMAN
Victor KOPPE
Andrew IANUZZI
Jasper PAUW
ព្រំ ផល្លា
Scarlett WANGER
Devika KAMP

ផ្ញើជូន៖

សហព្រះរាជអាជ្ញា
លោកស្រី ជា លាង
លោក Andrew CAYLEY
ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់

១. អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ("វិធានផ្ទៃក្នុង")[1] មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ នួន ជា ("ក្រុមមេធាវីការពារក្តី") តទៅនេះ សូមដាក់សំណើ ("សំណើ") សុំប្រើប្រាស់ឯកសារខាងក្រោមក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោល សាក្សីអ្នកជំនាញ Philip Short (ឯកសារ):

ក. Blythe Yee, 'Navigating Darkness (ការបើកបរក្នុងភាពខ្មៅងងឹត)', Asian Wall Street Journal, ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៥ ។

ខ. 'Charlie Rose' (ប្រតិចារិតនៃការសម្ភាសន៍) ថ្ងៃទី ២៩ ខែ មិនា ឆ្នាំ ២០០៥ ។

គ. Brendan Brady, "កម្ពុជាប្រឈមនឹងពាក្យ G 'Cambodia Confronts the 'G' Word', Foreign Policy, ថ្ងៃទី ៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០ ។

ឃ. "អតីតមេខ្មែរក្រហម ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍" Press TV, ផ្សាយថ្ងៃទី ១៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ ។

២. ពហុក្រុមមេធាវីការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញាបានកត់សម្គាល់ថា ភាគីមិនអាចដាក់បញ្ចូល "កំណត់ហេតុ ប្រវត្តិរូប ឬ ការអធិប្បាយដោយសាក្សីនិមួយៗបានទេ ដរាបណាបញ្ជីឈ្មោះ សាក្សីរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មិនទាន់បានបង្កើតនៅឡើយ ហើយការស្តាប់សក្ខីរបស់ សាក្សីក៏មិនទាន់បានកំណត់កាលបរិច្ឆេទស្តាប់នៅឡើយដែរ។ ដោយសារធនធានមានកម្រិត... ភាគីមិនអាចរៀបចំឲ្យបានពេញលេញសម្រាប់ការតាំងសំណួរដល់សាក្សីដែលបានស្នើឡើង

---

[1] ដូចដែលមេធាវីការពារក្តីបានលើកអំណះអំណាងជាច្រើនដងរួចមកហើយថា ខ្លួនមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឯកសារណាមួយ ដែលពាក់ព័ន្ធសម្រាប់គោលបំណងជជីកសួរដេញដោលពីភាពអាចជឿទុកបាននៃសាក្សី ។ ពុំមានការដាក់កំហិតនៅក្នុង វិធាន ផ្ទៃក្នុងឬក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា មិនឲ្យមេធាវីការពារក្តីប្រើប្រាស់កំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃការ ស្តាប់ចម្លើយសាក្សីក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោលសាក្សីឡើយ។ ហេតុដូច្នេះមេធាវីការពារក្តីមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឯកសារ ដោយសារគោលបំណងដែលមានកម្រិតនោះ។ សូមមើលឯកសារ E-206 "សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឯកសារសម្រាប់ ជជីកសួរដេញដោលសាក្សីអ្នកជំនាញ TCW-487 ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00811080-00811083, នៅ កថាខណ្ឌ១ ដល់២។ ឯកសារ E-206.2 "ឧបសម្ព័ន្ធខ: សំណោះលើកមុនរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំដាក់ឯកសារសម្រាប់ ជជីកសួរដេញដោលសាក្សីចុះថ្ងៃទី២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00812802-00812805 ។

ទាំងអស់នោះបានឡើយ រហូតដល់ការកំណត់ពេលវេលាសម្រាប់ស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីចូលជាធរមាន[2]។ អង្គជំនុំជម្រះហាក់ដូចជាបានយល់ស្របនឹងការយល់ឃើញបែបនោះ ដោយបានទទួលយកជាភស្តុតាងនូវឯកសារនានា ដែលអាចរកបាននៅមុនការជំនុំជម្រះ បើសិនជាឯកសារ ត្រូវបានដាក់ជាមួយនឹងការជូនដំណឹងគ្រប់គ្រាន់នៅមុនការកំណត់ពេលវេលាស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី និងពុំបង្កការអន្តរាយដល់ភាគីដទៃ[3]។ តាមពិតអង្គជំនុំជម្រះបានទទួលយកជាភស្តុតាងនូវឯកសារដែលដាក់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា បើទោះជាពុំមានកិច្ចប្រឹងប្រែងណាមួយ ដើម្បីបំពេញតាមវិធាន ៨៧(៤) ដោយឈរលើមូលដ្ឋានដែលថាឯកសារទាំងនោះ ជាការថ្លែងរបស់បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលនឹងចូលខ្លួនផ្តល់សក្ខីកម្មនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង[4]។

៣. ឯកសារនីមួយៗរួមមានការសម្ភាសន៍ ឬសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់លោក Short ទាក់នឹងប្រធានបទនានាដែលជាបញ្ហានៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ។ ឯកសារទាំងនេះមិនបានលើកឡើងនូវអង្គហេតុថ្មី ឬបញ្ហាផ្នែកច្បាប់ ដែលតម្រូវឲ្យមានការស៊ើបអង្កេតដោយភាគី ហើយនឹងធ្វើឲ្យនឹកឃើញឡើងវិញនូវ ឬ ការជំទាស់ទៅនឹងសក្ខីកម្មរបស់សាក្សីតែប៉ុណ្ណោះ។ ការទទួល

---

[2] ឯកសារ E-216 "សំណើអនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំដាក់ឯកសារបីដែលនិពន្ធដោយសាក្សី TCW 694 ចុះថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00823196 – 00823202 នៅកថាខណ្ឌទី៨(គ)។ សូមមើលផងដែរ ឯកសារ E-172/24/3 "សំណើអនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) របស់ អៀង សារី ទាក់ទងនឹងឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលជជីកសួរដេញដោលអ្នកជំនាញ Professor David Chandler ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00815937-00815941 នៅកថាខណ្ឌទី៦ដល់៨ ។ ឯកសារ E-172/27/1 "សំណើអនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) ទាក់ទងនឹងឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលជជីកសួរដេញដោលអ្នកជំនាញ Professor David Chandler ចុះថ្ងៃទី១២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00823751-00823756, នៅកថាខណ្ឌទី១៤-១៦។

[3] ឯកសារ E-តបាន172/24/4 "អនុស្សរណរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពីការចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំផ្តល់ឯកសារនៅក្នុងសំណុំរឿង ទៅឲ្យអ្នកជំនាញ និងសំណើរបស់ អៀង សារី ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) ទាក់ទងនឹងឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោលអ្នកជំនាញ David Chandler (E172/24/2 and E172/24/3) ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00818308-00818309 នៅកថាខណ្ឌទី៨។

[4] ឯកសារ E-190 "សេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងឯកសារថ្មី និងបញ្ហាទាក់ព័ន្ធដទៃទៀត" ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00804367-00804382 នៅកថាខណ្ឌទី៣៩ ។

យកនូវឯកសារទាំងនេះនឹងមិនបង្កការអន្តរាយដល់ភាគីណាមួយឡើយ។ ដោយសារលោក Short នឹងត្រូវចូលខ្លួនផ្តល់សក្ខីកម្មនៅថ្ងៃទី ០១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២[5] សំណើនេះបំពេញបានលក្ខខណ្ឌនៃការជូនដំណឹងពីរសប្តាហ៍ជាមុន ដែលតម្រូវដោយអង្គជំនុំជម្រះ[6] និងផ្តល់ពេលវេលានៃការជូនដំណឹងស្រដៀងគ្នានេះដល់សំណើបែបនេះដទៃ ត្រូវបានអនុញ្ញាតពីលើកមុនដល់ភាគីដទៃ[7]។ ផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបានបកប្រែជាភាសាខ្មែរ និងបារាំង និងដាក់ភ្ជាប់មកជាមួយអត្ថបទដើមភាសាអង់គ្លេស។

៤. ឯកសារទាំងនេះក៏បំពេញបានការវាយតម្លៃផ្អែកលើភស្តុតាង ដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន៨៧(៣) និបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុង ៨៧(៤)។ ភស្តុតាងទាំងបួននេះ គឺពាក់ព័ន្ធ។ ឯកសារ **ក** មានកំណត់ហេតុទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវរបស់លោក Short ដែលផ្តល់នូវភាពអាចជឿទុកចិត្ត និងតម្លៃដែលអាចបង្ហាញផ្លូវនៃសក្ខីកម្មរបស់គាត់។ ឯកសារ **ខ គ និងឃ** មានកំណត់ហេតុនានាទាក់ទងនឹងទស្សនរបស់លោក Short អំពីគោលនយោបាយរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនៃការចាត់ទុកជាមុខសញ្ញាក្រុមជនជាតិភាគតិច ដែលនាំឲ្យមានទំនោរទទួលខុសត្រូវរបស់ជនជាប់ចោទចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងឧក្រិដ្ឋកម្មដទៃទៀតដែលគាត់ត្រូវបានចោទប្រកាន់នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២[8]។ ឯកសារ **ខ** មានកំណត់

---

[5] ឯកសារ **E-172/24**, អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង "ព័ត៌មានបច្ចុប្បន្នភាពទាក់ទិននិងការកំណត់កាលបរិច្ឆេទស្តាប់សក្ខីកម្មអ្នកជំនាញដែលភាគីបានស្នើសុំ" ថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១២, ERN 00810603 ។

[6] ឯកសារ **E-218** "អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពីការកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃកិច្ចប្រជុំរៀបចំសវនាការដើម្បីជួយដល់ការធ្វើផែនការសម្រាប់ដំណាក់កាលនៃការជំនុំជម្រះសំណុំរឿង ០០២/០១ និងការអនុវត្តវិធានការបន្ថែមដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពសវនាការ" ចុះថ្ងៃទី៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00831321-00831326 នៅកថាខណ្ឌ២២។

[7] ឯកសារ **E-172/24/4** "អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពីការចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំផ្តល់ឯកសារនៅក្នុងសំណុំរឿង ទៅឲ្យអ្នកជំនាញ និងសំណើរបស់ អៀង សារី ដោយអនុលោម តាមវិធាន ៨៧(៤) ទាក់ទងនឹងឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោលអ្នកជំនាញ David Chandler (**E172/24/2** and **E172/24/3**) ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២ ERN 00818308-00818309 នៅកថាខណ្ឌទី៨ (ការអនុញ្ញាតលើសំណើដែលដាក់មួយខែនៅមុនការស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី)។

[8] សហព្រះរាជអាជ្ញាបន្ថែមបទល្មើសការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញនៅសវនាការវគ្គទី១នៃសំណុំរឿង ០០២/០១។ សូមមើល ឯកសារ **E-124/7.2** "ឧបសម្ព័ន្ធ: បញ្ជីនៃកថាខណ្ឌ និងផ្នែកនៃដីកាដំណោះស្រាយដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសវនាការវគ្គ១នៅក្នុងសំណុំ

ហេតុទាក់ទងនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ត្រីនានានៅក្រោមបង្គាប់ជនជាប់ចោទ ដែលមានទំនោរទទួលខុសត្រូវស្រដៀងគ្នាទៅនឹងកម្រិតនៃការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់គាត់ដែរ។

៥. សម្រាប់មូលហេតុស្រដៀងគ្នានេះ ឯកសារទាំងនេះមិនមែនជាឯកសារមិនសំខាន់ ឬមានបំណង ពន្យាដំណើរការនីតិវិធីនោះទេ ហើយវាបង្កើតបានជាភស្តុតាងសមស្របនៃអង្គហេតុដែលចង់បង្ហាញ(ជាពិសេសនូវអ្វីដែលសាក្សីបាននិយាយពីមុនៗ)។ ពុំមានមូលហេតុអ្វីថាឯកសារនេះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ឡើយ ។

៦. មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំដាក់ឯកសារទាំងនេះនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងប្រើប្រាស់វាក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោលលោក Philip Short ។

សហមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា

Michiel PESTMAN | Andrew IANUZZI | Jasper PAUW

រឿង០០២ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១ ERN 00754117-00754119, ចំណុច ៤(iii) ។ សូមមើលផងដែរឯកសារ **D427**, "ដីកាដំណោះស្រាយ" ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ ERN 00604508-00605246, នៅកថាខណ្ឌ១៤១៥ (ប្រជាជនត្រូវបានចាត់ទុកជាមុខសញ្ញា ដោយសារពួកគេជាសមាជិកពិតប្រាកដ ឬដោយសន្មតរបស់ក្រុមមនុស្សទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានកំណត់ដោយអាជ្ញាធរនៃបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដោយផ្អែកលើមូលហេតុនយោបាយ ពូជសាសន៍ ឬសាសនា)។